

Lovforslag nr. L 100. Fremsat den 14. januar 2009 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og forskellige andre love

(Udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB))

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 937 af 22. september 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan godkende, at de institutioner, der er nævnt i stk. 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. § 33 affattes således:

»§ 33. Undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter § 1, stk. 3. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.«

3. I § 44 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 1, stk. 3, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. I § 44, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres »de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter« til: »de særlige tilskud efter stk. 1 og 2«.

5. I § 57, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 44, stk. 2« til: »§ 44, stk. 3«.

6. I § 60, 1. pkt., ændres »§ 1, stk. 1 og 3« til: »§ 1, stk. 1 og 4«.

§ 2

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 22. september 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 18 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 37 c, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. I § 18 a, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres »de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter« til: »de særlige tilskud efter stk. 1 og 2«.

3. I § 21 a, stk. 1 og 2, ændres »§§ 15 og 18-20« til: »§§ 15, 18-20 og 37 c«.

F. t. l. vedr. institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser m.v.

4. Efter § 37 b indsættes:

»§ 37 c. Undervisningsministeren kan godkende, at institutioner, der er godkendt til udbud af højere handelseksamen (hhx) eller højere teknisk eksamen (htx), jf. § 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter stk. 1. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.«

§ 3

I lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), jf.

lovbekendtgørelse nr. 871 af 27. august 2008, foretages følgende ændring:

1. I § 45 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i denne lov om tilrettelæggelsen af htx-uddannelsens første år, i tilfælde hvor en skole, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til htx, udbyder International Baccalaureate (IB).«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2009.

Stk. 2. Institutioner, der ved lovens ikrafttræden er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB), opretholder denne godkendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Regeringen ønsker at understøtte såvel udbud som efterspørgsel efter fleksibel arbejdskraft i en international og globaliseret verden.

International Baccalaureate (IB) er en privat, toårig, international, gymnasial ungdomsuddannelse, som i Danmark udbydes på syv offentlige gymnasier samt to private gymnasier.

IB's profil med undervisning på engelsk og med en international placering i et globalt netværk af IB-skoler på gymnasialt niveau med særligt fokus på kvalificering til videregående uddannelser i udlandet vil kunne bidrage til at fremme realiseringen af intentionerne i Regeringens globaliseringsstrategi, »Danmark i den globale økonomi« fra juni 2006.

Lovforslaget er et resultat af opfølgende udredningsarbejde i forlængelse af bemærkningerne til § 33 i lov nr. 575 af 9. juni 2006 om institutioner for almen­gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvoraf det fremgår, at »[...] den nuværende IB-uddannelse på de offentlige institutioner, herunder dimensioneringen, fastfryses i 2 år med henblik på overvejelser om IB-uddannelsens placering i det danske uddannelsesbillede«. Der henvises i øvrigt til Folketingets behandling af lovforslag nr. L 183, fremsat den 29. marts 2006, folketingssamling 2005/2006, Folketingstidende tillæg A, side 6052.

Lovforslaget er endvidere en udmøntning af den i november 2008 indgåede politiske aftale om principperne for indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem. Aftalen er indgået mellem regeringspartierne (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre.

I aftalen fastlægges principperne for udbud, delta­gerbetaling og tilskud samt om en opfølgende behovsvurdering, der senest efter 5 år blandt andet skal vurdere et eventuelt behov for yderligere udbud samt IB-elevernes baggrund og forudsætninger for at tage en

alternativ dansk ungdomsuddannelse. En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 10 offentlige udbydere forudsætter tilslutning fra aftaleparterne.

2. Gældende ret

IB-uddannelsen udbydes i dag på Birkerød Gymnasium og HF, Grenaa Gymnasium, Hasseris Gymnasium, Kolding Gymnasium, Nyborg Gymnasium, Struer Gymnasium og HF og Nørre Gymnasium samt på to private gymnasier: Herlufsholm Skole og Copenhagen International School (CIS). Sidstnævnte udbyder, som den eneste IB-skole i Danmark, en samlet IB-uddannelse fra 1. til 12. skoleår med udbud af både grundskole og en overbygning på gymnasialt niveau.

Uddannelsen foregår på engelsk og har hidtil kun været udbudt på institutioner godkendt til at udbyde uddannelsen til studentereksamen (stx), dog undtaget CIS. IB-uddannelsen er ikke reguleret ved dansk lov. IB-skolerne godkendes enkeltvis af International Baccalaureate Organisation (IBO), som er IB-skolernes hovedorganisation beliggende i Geneve, Schweiz. Organisationen er en non-profit organisation, der akkrediterer de enkelte institutioner efter en bestemt fastlagt procedure og har ansvaret for uddannelsen, herunder fagrække, læreplaner, prøvekrav, lærerkompetencer, censur samt kvalitetssikring.

Omfanget af IB-aktiviteten i Danmark har været ret stabil med ca. 350 IB-elever pr. årgang. Cirka 40 pct. er udenlandske elever, mens cirka 25 pct. er danske elever med udenlandsk baggrund og cirka 35 pct. er danske elever med dansk skolebaggrund. Aktiviteten udgør på nuværende tidspunkt 0,9 pct. af den samlede stx- og hf-aktivitet.

I IB-uddannelsen vælger eleverne seks fag inden for en række fagområder (sprog, science, kreative fag m.m.). Til sammenligning har eleverne på stx typisk 14 fag. Uddannelsen er således mere fokuseret på de enkelte fag. Derudover omfatter uddannelsen en større skriftlig opgave, et tværfagligt videnskabsteoretisk fag samt en række mere praksisorienterede forløb med kreative og sociale elementer.

IB afsluttes både med skriftlige og mundtlige eksaminer med stor vægt på det skriftlige. Alle karakterer gives af et censorkorps udvalgt af IBO. Karakterer gives efter et IBO-karakter-system, som bliver omregnet til dansk skala ved optagelse på de videregående uddannelser.

På de enkelte gymnasiale ungdomsuddannelsesinstitutioner foregår uddannelsen i IB-klasser adskilt fra de øvrige uddannelser, da det på grund af IB's fagstruktur og de særlige prøve- og eksamensformer ikke er muligt at etablere tværgående forløb med de øvrige ungdomsuddannelser.

IB har i Danmark i overvejende grad været finansieret af offentlige midler. Den tidligere amtslige finansiering har dækket alle elevudgifter. Med kommunalreformen overgik de amtslige gymnasiale institutioner til selveje inden for den offentlige forvaltning, og finansieringen af IB på disse institutioner er i den to-årige fastfrysingsperiode overtaget af staten. For de private gymnasier har statstilskuddet været suppleret af en egendækning på minimum 1/8 af det gennemsnitlige tilskud pr. elev.

I Danmark har Undervisningsministeriet skabt en særlig et-årig indgang til IB-uddannelsen kaldet pre-IB. Det er en særlig tilrettelæggelse af 1. g i stx. Pre-IB er underlagt danske uddannelses- og institutionsregler og giver eleverne adgang til at fortsætte i den to-årige IB, eller hvis de opfylder de almindelige danske optagelsesbetingelser i 2. g på stx. Øvrige elever optages efter en konkret vurdering af rektor i henhold til retningslinjer fastsat af IBO.

Uddannelsen imødekommer uddannelsesbehovet hos en særlig gruppe internationalt orienterede unge, som ellers ville have vanskeligheder ved at finde et relevant gymnasialt tilbud. IB er målrettet mod grupper af danske såvel som udenlandske elever, der har et særligt behov for en internationalt tilrettelagt uddannelse, herunder børn af arbejdskraft fra udlandet, som midlertidigt arbejder i Danmark, samt elever med dansk skolebaggrund, der allerede inden gymnasiestart forventer, at de skal til udlandet og fortsætte deres uddannelse.

3. Forslagets indhold

3.1 Godkendelse af IB-uddannelsen

Hensigten med lovforslaget er at indplacere IB i det gymnasiale uddannelsesbillede.

Det bliver med lovforslaget muligt efter konkret ansøgning om udbud at godkende og yde statsligt tilskud til IB-uddannelsen på alle typer af institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af de gymnasiale uddannelser. Det gælder stx og hf (højere forberedel-

seseksamen) og med lovforslaget også hhx (højere handelseksamen) og htx (højere teknisk eksamen).

Ved indplaceringen af IB i det danske uddannelsesbillede er der på baggrund af drøftelser med Folketingets partier, jf. afsnit 1, opnået enighed om, at IB-uddannelsen fortsat skal udbydes med egendækning (f.eks. deltagerbetaling) på private gymnasier og uden deltagerbetaling på de offentlige institutioner. Der er ikke fundet behov for at indføre en hjemmel, der giver institutioner for erhvervsrettet uddannelse mulighed for at fastsætte regler om deltagerbetaling svarende til den, der findes i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelse og almen voksenuddannelse. Som konsekvens heraf foreslås det at ophæve hjemlen til opkrævning af deltagerbetaling i institutionsloven for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Det bemærkes, at denne hjemmel ikke har været udmøntet for de offentlige gymnasier. IB-uddannelsen vil derfor også fremover blive udbudt uden deltagerbetaling på offentlige institutioner og med krav om egendækning (f.eks. deltagerbetaling) på private gymnasier.

Det gøres med lovforslaget muligt efter en konkret vurdering at udbyde og få tilskud til den særlige, danske 1-årige forberedelse til IB, pre-IB. Det gælder for institutioner med stx og hf og som noget nyt for institutioner med htx, dog således at 1. g, 1. hf og 1. htx kun kan tilrettelægges som pre-IB på institutioner, der også udbyder IB, hvis indhold i væsentligt omfang er naturvidenskabeligt.

Der indføres ikke en tilsvarende mulighed i hhx-uddannelsen. Det skyldes, at hhx-uddannelsen i modsætning til htx-uddannelsen ikke har et naturvidenskabeligt indhold, og at uddannelsens første år derfor ikke kan tilrettelægges som et pre-IB forløb, der både kan fungere som en mulig indgang til IB og samtidig give merit for første år af hhx.

Offentlige institutioner, der ikke er godkendt til at udbyde IB og pre-IB, skal søge om udbudsgodkendelse, hvis de ønsker at udbyde IB. Det er en betingelse for at søge om godkendelse til udbud af IB-uddannelsen, at der foreligger en godkendelse fra IBO. Ved kommende godkendelser af IB-uddannelsen vil der blandt andet blive lagt vægt på, at det kan sandsynliggøres, at udbuddet ikke fjerner grundlaget for andre nærliggende IB-udbydere, samt at IB-udbud spredes geografisk på landsplan. Endvidere vil der blive lagt vægt på eventuelt samarbejde med nærliggende uddannelsesinstitutioner og internationalt orienterede virksomheder. Generelt vurderes det, om institutionen kan forvalte sit ansvar i forhold til de aktiviteter, som

den i øvrigt udbyder. Det forudsættes, at undervisningen hovedsageligt skal foregå i Danmark.

Behovet for den samlede landsdækkende offentlige kapacitet for IB-uddannelsen forventes at kunne dækkes af 10 offentlige udbydere. Dertil kommer det private udbud, som for tiden udgør to institutioner. Der er på nuværende tidspunkt syv offentlige udbydere af IB-uddannelsen, og udbuddet forventes gradvist øget med tre nye udbud. Efter senest fem år skal det vurderes, om der er behov for en yderligere udvidelse af antallet af IB-udbydere i offentligt regi. En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 10 offentlige udbydere forudsætter tilslutning fra aftaleparterne, jf. afsnit 1.

Private gymnasier vil, ligesom det allerede er tilfældet i dag, frit kunne etablere IB under hensyntagen til de regler, der gælder for oprettelse af private udbud af uddannelser, samt den fornødne godkendelse fra IBO.

3.2 Tilskud

Der ydes tilskud til uddannelses- og fællesudgifter efter taxameterprincippet, det vil sige tilskud pr. årselev. Eleverne optælles to gange årligt 20 dage efter semesterstart. En årselev svarer til 40 ugers undervisning.

Der kan ydes såkaldt skyggeelevtilskud til institutioner med et lavt elevvolumen. Tilskuddet ydes som forskellen mellem et fastlagt antal årselever og det faktiske antal, kaldet skyggeelever, gange et fastsat tilskud pr. elev. Der lægges loft over, hvor stort et antal skyggeelever der kan ydes tilskud til. Tilskuddenes størrelse fastlægges årligt på finansloven.

Der ydes et udbudstilskud pr. skole til dækning af faste udgifter som følge af uddannelsens internationale dimension m.v.

Der kan i en overgangsperiode ydes et tilpasnings-tilskud til de eksisterende IB-udbydere på offentlige

gymnasier for tilpasning af IB-økonomien til den gennemsnitlige standard for de almengymnasiale uddannelser. Tilskuddet aftrappes fra 2009 til 2010.

For private udbydere fastsættes tilskuddet som en procentandel af det offentlige taxameterstilskud. De private udbydere vil således ikke være omfattet af skyggeelevtilskud og tilpasningstilskud. Udbudstilskuddet fastlægges på finansloven.

Med forslaget vil det være muligt at give særlige tilskud til institutionernes udgifter til special-pædagogisk bistand til elever og kursister i ungdomsuddannelser på institutioner, der er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB).

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige, idet eventuelle merudgifter til IB afholdes inden for den samlede økonomiske ramme til de almengymnasiale uddannelser

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter	

10. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Danske Erhvervsskoler, Erhvervsskolelederne i Danmark, Foreningen af private gymnasier, studenterkurser og hf-kurser, Foreningen af studenterkursusrektorer, Gymnasieskolernes Rektorforening, Lederforeningen for VUC, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, VUC Bestyrelsesforening, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS), Danske Studerendes Fællesråd, Erhvervsskolernes elevorganisation, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssammenslutningen af Kursusstuderende, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Industri (DI), Akademiernes Centralorganisation (AC), Danmarks Lærerforening, (DS), Dansk Magisterforening, Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Handelsskolernes Lærerforening (HL), Rådet for de gymnasiale uddannelser, Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, Erhvervsakademirådet, Danske Regioner, KL, Danmarks Vejlederforening, Danmarks Skolelederforening, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Danske universiteter, Finansrådet og Danske Erhverv.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1 (§ 1, stk. 3)

Det foreslås med den nye bestemmelse, at International Baccalaureate (IB) indplaceres i det danske uddannelsessystem.

I forbindelse med en udbudsgodkendelse af IB-uddannelsen vil der blandt andet blive lagt vægt på, at det kan sandsynliggøres, at udbuddet ikke fjerner grundlaget for andre nærliggende IB-udbydere, samt at IB-udbud spredes geografisk på landsplan. Endvi-

dere vil der blive lagt vægt på eventuelt samarbejde med nærliggende uddannelsesinstitutioner og internationalt orienterede virksomheder. Generelt vurderes det, om institutionen kan forvalte sit ansvar i forhold til de aktiviteter, som den i øvrigt udbyder. Det forudsættes, at undervisningen hovedsageligt skal foregå i Danmark.

Behovet for den samlede landsdækkende offentlige kapacitet for IB-uddannelsen forventes at kunne dækkes af 10 offentlige udbydere. Dertil kommer det private udbud, som for tiden udgør to institutioner. Der er på nuværende tidspunkt syv offentlige udbydere af IB-uddannelsen, og udbuddet forventes gradvist øget med tre nye udbud over en periode på fem år. Efter senest fem år skal det vurderes, om der er behov for en yderligere udvidelse af antallet af IB-udbydere i offentligt regi. En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 10 offentlige udbydere forudsætter tilslutning fra aftaleparterne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til nr. 2 (§ 33)

Det foreslås med den nye bestemmelse, at institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelser efter § 1, stk. 3, kan blive berettiget til at modtage tilskud fra Undervisningsministeriet.

Der vil blive etableret en tilskudsmodel efter taxameterprincippet og med et ikke-aktivitetsafhængigt udbudstilskud. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.

Tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB), vil være omfattet af momskompensationsordningen. Med den nye bestemmelse ophæves bemyndigelsen til at fastsætte regler om opkrævning af deltagerbetaling. Bemyndigelsen har aldrig været udmøntet.

Ministerens gives med lovforslaget bemyndigelse til at fastsætte regler for tilskud, herunder krav til aktivi-

tetsindberetning, opgørelse af årselever, udbetaling af tilskud, herunder om forskudsvis udbetaling, tilbagebetaling af tilskud og kontrol af udbetalte tilskud. Der vil herudover kunne blive fastsat særlige regler om skyggelevtilskud, udbudstilskud og tilpasningstilskud.

Til nr. 3 (§ 44, stk. 2)

Der foreslås indsat hjemmel til at give særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand til elever og kursister i ungdomsuddannelser på institutioner, der er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB).

Med specialpædagogisk bistand tænkes på hjælpemidler og anden bistand, der skal være et individuelt tilrettelagt supplement til den almindelige undervisning, og som skal sikre, at eleverne kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger, og ikke på undervisning, der skal afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger.

Til nr. 4 (§ 44, stk. 2, 1. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af dette lovforslags § 1, nr. 3. Det foreslås, at tilskuddene i medfør af den forslåede § 44, stk. 2, jf. forslaget § 1, nr. 3, omfattes af ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om administration af de særlige tilskud, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, frister, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte institutioner skal indsende nødvendige oplysninger til styrelsen i forbindelse med tildeling og kontrol af tilskud, herunder at oplysninger skal gives i elektronisk form.

Til nr. 5 (§ 57, stk. 1, 1. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1 og 3.

Til nr. 6 (§ 60, 1. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1 og 3.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 18 a, stk. 2)

Der foreslås indsat hjemmel til at give særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand til elever og kursister i ungdomsuddannelser på institutioner, der er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB).

Det præciseres, at der med specialpædagogisk bistand tænkes på hjælpemidler og anden bistand, der skal være et individuelt tilrettelagt supplement til den almindelige undervisning, og som skal sikre, at eleverne kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger, og ikke på undervisning, der skal afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger.

Til nr. 2 (§ 18 a, stk. 3)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af dette lovforslags § 2, nr. 1. Det foreslås, at tilskuddene i medfør af den forslåede § 18 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, omfattes af ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om administration af de særlige tilskud, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, frister, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen. Undervisningsministeren kan bestemme, at de særlige tilskud administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte institutioner skal indsende nødvendige oplysninger til styrelsen i forbindelse med tildeling og kontrol af tilskud, herunder at oplysninger skal gives i elektronisk form.

Til nr. 3 (§ 21 a, stk. 1 og 2)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af dette lovforslags § 2, nr. 4. Det foreslås, at tilskuddene i medfør af den forslåede § 37 c, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, omfattes af moms kompensationsordningen for institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Til nr. 4 (§ 37 c)

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse, således at International Baccalaureate (IB) indplaceres i det danske uddannelsessystem på institutioner, der udbyder htx og hhx uddannelserne. Denne mulighed ligger i dag kun hos institutioner, der udbyder stx og hf. For kriterier for udbudsgodkendelse henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

For så vidt angår tilskud henvises til bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 2, samt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.

Ministerens gives med lovforslaget bemyndigelse til at fastsætte regler for tilskud, herunder krav til aktivitetsindberetning, opgørelse af årselever, udbetaling af tilskud, herunder om forskudsvis udbetaling, tilbagebetaling af tilskud og kontrol af udbetalte tilskud. Der vil herudover kunne blive fastsat særlige regler om skyggelevtilskud, udbudstilskud og tilpasningstilskud.

Til § 3

Til nr. 1 (§ 45, stk. 2)

Reglerne i lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) giver ikke mulighed for at tilrettelægge htx-uddannelsens første år (grundforløbet og det første halve år af studieretningsforløbet), så eleverne bagefter kan fortsætte i den to-årige IB-uddannelse i stedet for i htx-uddannelsens 2. og 3. år. Hvis htx-uddannelsens første år skal kunne fungere som adgangsvej til IB, er det derfor nødvendigt at give undervisningsministeren bemyndigelse til at fravige loven således, at htx-uddannelsens første år kan tilrettelægges med henblik på dette, dvs. som et særligt pre-IB forløb. Den særlige tilrettelæggelse indebærer blandt andet, at undervisningsproget er engelsk og ikke dansk. Den særlige tilrettelæggelse vil derimod ikke kunne indebære, at de regler, der i øvrigt gælder for htx-uddannelsen om intern evaluering og antallet af prøver efter uddannelsens første år, kan fraviges.

Det særlige pre-IB forløb skal samtidig tilrettelægges på en sådan måde, at elever, der alligevel ikke ønsker at fortsætte i IB, kan fortsætte i htx-uddannelsen, forudsat at de opfylder betingelserne for at blive optaget i denne uddannelse.

En tilsvarende hjemmel findes i forvejen til fravigelse af stx-loven (lov om uddannelsen til studentereksamen).

Til § 4

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. august 2009.

Offentlige institutioner, der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt allerede er godkendt til udbud af Internationale Baccalaureate, skal ikke søge om udbudsgodkendelse på ny. Det drejer sig om syv offentlige gymnasier, Birkerød Gymnasium, Grenaa Gymnasium, Hasseris Gymnasium, Kolding Gymnasium, Nyborg Gymnasium, Struer Gymnasium og Nørre Gymnasium.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 937 af 22. september 2008, foretages følgende ændringer:

§ 1. Loven omfatter institutioner, der er godkendt af undervisningsministeren til at udbyde og varetage uddannelsen til studentereksamen, uddannelsen til studentereksamen tilrettelagt som studenterkursus eller enkeltfag, uddannelsen til højere forberedelseksamen, uddannelsen til højere forberedelseksamen tilrettelagt som enkeltfag samt almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindundervisning for voksne. Private gymnasieskoler og private studenter- og hf-kurser er ikke omfattet af loven.

Stk. 2. Institutionerne kan af undervisningsministeren godkendes til at udbyde anden gymnasial ungdomsuddannelse og voksenuddannelse. Ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

Stk. 3. Institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, der er godkendt eller fastsat af undervisningsministeren.

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan godkende, at de institutioner, der er nævnt i stk. 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Bilag til f. t. l. vedr. institutioner for almengymnasiale uddannelser m.v.

Gældende formulering

§ 33. Undervisningsministeren kan yde tilskud til en institution, der i henhold til § 45, stk. 2, i gymnasieloven eller § 40, stk. 2, i hf-loven udbyder undervisning, der sigter mod en tilsvarende international eksamen, som er adgangsgivende til videregående uddannelser i Danmark. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herunder om, at der kan opkræves deltagerbetaling for deltagelse i en sådan gymnasial uddannelse.

§ 44. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever og kursister, der efter gymnasieloven, hf-loven, lov om erhvervsuddannelser, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om landbrugsuddannelser og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) skal have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter, herunder ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, frister, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte institutioner skal indsende nødvendige oplysninger til styrelsen i forbindelse med tildeling og kontrol af tilskud, herunder at oplysningerne skal gives i elektronisk form.

Lovforslaget

2. § 33 affattes således:

»§ 33. Undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter § 1, stk. 3. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.«

3. I § 44 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 1, stk. 3, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionens udgifter efter 1. pkt.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. I § 44, *stk. 2, 1. pkt.*, der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres »de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter« til: »de særlige tilskud efter stk. 1 og 2«.

Gældende formulering

§ 57. Afgørelser, som Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte træffer om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 44, stk. 2, kan af eleverne og kursisterne inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten. Ankenævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

§ 60. Undervisningsministeren kan godkende, at gymnasie- og hf-delen af Høng Gymnasium, HF-kursus og Efterskole kan overgå til at blive en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning efter denne lov, jf. § 1, stk. 1 og 3. Ministeren bestemmer vilkårene herfor, herunder at lovens bestemmelser i en overgangsperiode på indtil 6 år kan fraviges i fornødent omfang. Ministeren kan yde tilskud til erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra antal årselever og en takst pr. årselev fastsat på de årlige finanslove.

§ 18 a. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever, kursister og studerende, der efter lov om erhvervsuddannelser, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om landbrugsuddannelser, lov om uddannelsen til studentereksamen, lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og efter lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen skal have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Lovforslaget

5. I § 57, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 44, stk. 2« til: »§ 44, stk. 3«.

6. I § 60, 1. pkt., ændres »§ 1, stk. 1 og 3« til: »§ 1, stk. 1 og 4«.

§ 2

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 22. september 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 18 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 37 c, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Gældende formulering

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, frister, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte institutioner skal indsende nødvendige oplysninger til styrelsen i forbindelse med tildeling og kontrol af tilskud, herunder at oplysninger skal gives i elektronisk form.

§ 21 a. Tilskud efter §§ 15 og 18-20 ydes ikke til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Stk. 2. Undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter §§ 15 og 18-20.

Stk. 3.[...]

Lovforslaget

2. I § 18 a, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres » de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter« til: »de særlige tilskud efter stk. 1 og 2«.

3. I § 21 a, stk. 1 og 2, ændres »§§ 15 og 18-20« til: »§§ 15, 18-20 og 37 c«.

4. Efter § 37 b indsættes:

»§ 37 c. Undervisningsministeren kan godkende, at institutioner, der er godkendt til udbud af højere handelseksamen (hhx) eller højere teknisk eksamen (htx), jf. § 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter stk. 1. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.«

Gældende formulering

§ 45. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde gøre undtagelser fra loven, hvis det sker for at fremme forsøgsarbejde og pædagogisk udviklingsarbejde. Det er en betingelse, at forsøg og udviklingsarbejde ikke forringer elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller rettigheder i anden henseende.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Lovforslaget

§ 3

I lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), jf. lovbekendtgørelse nr. 871 af 27. august 2008 foretages følgende ændring:

1. I § 45 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i denne lov om tilrettelæggelsen af htx-uddannelsens første år, i tilfælde hvor en skole, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til htx, udbyder International Baccalaureate (IB).«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2009.

Stk. 2. Institutioner, der ved lovens ikrafttræden er godkendt til at udbyde International Baccalaureate (IB), opretholder denne godkendelse.

Til lovforslag nr. L 100. Skriftlig fremsættelse (14. januar 2009)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og forskellige andre love (udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB))

(Lovforslag nr. L 100).

Med dette lovforslag foreslår regeringen International Baccalaureate (IB) indplaceret i det danske uddannelsesbillede. Lovforslaget er et resultat af opfølgende udredningsarbejde i forlængelse af bemærkningerne til § 33 i lov nr. 575 af 9. juni 2006 om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Lovforslaget er endvidere en udmøntning af en politisk aftale indgået november 2008 om principperne for indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem. Aftalen er indgået mellem regeringspartierne (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre. I aftalen fastlægges principperne for udbud, deltagerbetaling og tilskud. Endvidere skal der ifølge aftalen gennemføres en opfølgende behovsvurdering, der skal finde sted senest 5 år efter lovens ikrafttræden.

IB, der i dag udbydes på 7 offentlige gymnasier og på to private gymnasier, er ikke reguleret ved dansk lov. IB-skolerne godkendes enkeltvis af International Baccalaureate Organisation (IBO), som er IB-skolernes hovedorganisation beliggende i Geneve, Schweiz.

Det bliver med lovforslaget muligt efter konkret ansøgning om udbud at godkende og yde statsligt tilskud til IB på alle typer af institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af

de gymnasiale uddannelser. Det gælder stx, hf (højere forberedelseseksamen), hhx (højere handelseksamen) og htx (højere teknisk eksamen).

Det forventes, at behovet for den samlede landsdækkende offentlige kapacitet for IB vil kunne dækkes af 10 offentlige udbydere. Der er på nuværende tidspunkt 7 offentlige udbydere af IB, og udbuddet forventes gradvist øget med tre nye udbud. Efter senest fem år skal det vurderes, om der er behov for en yderligere udvidelse af antallet af udbydere af IB i offentligt regi. En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 10 offentlige udbydere forudsætter tilslutning fra aftaleparterne.

Det gøres endvidere muligt efter konkret vurdering at udbyde og få tilskud til den særlige, danske 1-årige forberedelse til IB, pre-IB. Det gælder for institutioner med stx og hf og som noget nyt for institutioner med htx.

Offentlige institutioner, der ikke er godkendt til at udbyde IB og pre-IB, skal søge om udbudsgodkendelse, hvis de ønsker at udbyde IB. Det er en betingelse for at søge om godkendelse til udbud af IB, at der foreligger en godkendelse fra IBO. IB skal fortsat udbydes uden deltagerbetaling på de offentlige institutioner. Som konsekvens heraf fjernes den eksisterende bemyndigelse til at fastsætte regler om deltagerbetaling på offentlige gymnasier. Private gymnasier kan fortsat frit udbyde uddannelsen. Her skal eleverne som hovedregel betale deltagerbetaling.

Der kan ydes tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde IB, herunder pre-IB. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Undervisningsministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.

Med lovforslaget vil det endeligt være muligt at give særlige tilskud til institutionernes udgif-

ter til specialpædagogisk bistand til elever og kursister i ungdomsuddannelser på institutioner, der er godkendt til at udbyde IB:

Lovforslaget er udgiftsneutralt.